

باسمه تعالی		
آموزش و پرورش منطقه ده		
(مهر آموزشگاه)		
نام:..... دبیرستان دوره دوم هوشمند دخترانه دکتر ترابی (غیر دولتی)		
نام خانوادگی:..... امتحانات نوبت دوم		
نام درس: علوم و فنون ادبی ۱ پایه: دهم انسانی ساعت شروع: ۸ صبح مدت امتحان: ۸۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۹۸/۳/ شماره صندلی:		
امضاء مصحح:	نمره به حروف:	نمره به عدد:
ردیف	صفحه: ۱	نمره

	<p>الف: تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)</p> <p>۱) اساسی ترین عامل پیدایی شعر ..... است. ۰/۵</p> <p>۲) دوره حکومت ..... زبان فارسی دری، زبان رسمی کشور اعلام شد. ۰/۵</p> <p>۳) باز خوانی متن از دید تناسب های معنایی همچون تضاد، ایهام و مراعات نظیر در سطح قلمرو ..... بررسی میشود. ۰/۵</p> <p>۴) قرن چهارم، دوره ی طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی است که با دانشمندانی چون زکریای رازی، شروع شد و با شاعر بی نظیری مانند ..... ادامه یافت. ۰/۵</p> <p>۵) دو مورد از مضامین برجسته ی شعر فارسی در سده های پنجم و ششم را بنویسید. ۰/۵</p> <p>۶) موضوع کتاب (شاهنامه ابومنصوری) چیست؟ ۰/۵</p> <p>۷) ویژگی اصلی نثر موزون را بنویسید. ۰/۵</p> <p>۸) دو مورد از ویژگی های فکری سبک خراسانی را بنویسید. ۰/۵</p>	
	<p>ب: موسیقی شعر (۶ نمره)</p> <p>۹) نوع هجاهای کلمات زیر با علامت خاص خود نشان دهید. ۱</p> <p>الف: برهائی ب: خواهش</p> <p>۱۰) واژه های زیر را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید. ۱</p> <p>الف: دل انگیز ب: دارآباد</p> <p>۱۱) در ابیات زیر، ردیف، حروف قافیه و نوع قاعده ی قافیه را مشخص کنید. ۱/۵</p> <p>الف: شب عاشقان بی دل چه شبی دراز باشد // تو بیا کز اول شب در صبح باز باشد</p> <p>ب: گوهر خود را هویدا کن، کمال این است و بس // خویش را در خویش پیدا کن، کمال این است و بس</p> <p>۱۲) ذوقافیتین را در بیت زیر مشخص کنید. ۰/۵</p> <p>گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد ز بویش روان</p> <p>۱۳) یکی از ابیات زیر را به دلخواه انتخاب کنید، بخوانید و آن را تقطیع هجایی کنید. ۲</p> <p>الف: مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند ب: دانه باشی مرغکانت بر چنند / غنچه باشی کودکانت برکنند</p>	

	<p>ج: زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>۱۴) در هر عبارت سجع ها را بیابید و نوع دقیق آن ها را بنویسید. ۱/۵</p> <p>الف: محبت را غایت نیست از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست.</p> <p>ب: صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد.</p> <p>ج: مُلک بی دین باطل است و دین بی مُلک ضایع.</p> <p>۱۵) در بیت های زیر نمونه های واژه آرای و واج آرای را بیابید. ۱</p> <p>الف: خیزید و خز آرید که هنگام خزان است// یاد خنک از جانب خوارزم وزان است</p> <p>ب: زمانه قرعه ی نو می زند به نام شما// خوشا شما که جهان می رود به کام شما</p> <p>۱۵) در بیت های زیر موازنه و ترصیع را بیابید و درباره ی ارزش موسیقایی هر کدام اظهار نظر بفرمایید. ۲</p> <p>الف: ای منور به تو نجوم جمال// ای مُقرر به تو رسوم کمال</p> <p>ب: جفا پُل بود بر عاشق شکستی// وفا گُل بود بر دشمن فشاندی</p> <p>۱۶) در ابیات زیر جناس ها را بیابید و نوع دقیق آن ها را مشخص کنید. ۱/۵</p> <p>الف: گر مر او را از این نظر بودی مُدام// چون ندیدی زیر مشتی خاک ، دام</p> <p>ب: در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را// مهر لب او بر در این خانه نهادیم</p> <p>ج: پدر با پسر یکدیگر را کنار// گرفتند کرده غم از دل کنار</p>	
	<p>د: تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>۱۷) ویژگی های زبانی بیت های زیر را بنویسید. ۱</p> <p>الا یا خیمگی، خیمه فرو هل// که پیشآهنگ بیرون شد زمَنزل</p> <p>تیره زن بزد طبل نخستین// شتربانان همی بندند محمل</p> <p>نماز شام نزدیک است و امشب// مه و خورشید را بینم مُقابل</p> <p>و لیکن ماه دارد قصد بالا// فرو شد آفتاب از کوه بابل</p> <p>۱۸) ویژگی فکری حکایت زیر را بررسی کنید. ۱</p> <p>پارسا زاده ای را نعمت بیکران به دست افتاد.. فسق و فجور آغاز کرد . باری به نصیحتش گفتم: ای فرزند : دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان. یعنی خرج فراوان کردن ، مسلّم کسی را باشد که دخل معین دارد.</p> <p>چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن که می گویند ملّاحان سرودی</p> <p>اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد ، خشک رودی</p> <p>۱۹) شعر زیر را بخوانید و درباره ی وزن ، لحن آن توضیح دهید. ۱</p> <p>آب زنید راه را هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بدی بهار میرسد</p> <p>راه دهید بار را آن مه ده چهار را کز رخ نور بخش او نور نثار می رسد</p> <p>۲۰) با توجه به بیت(ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو// اگر طلوع کند طالع همایون است)</p> <p>الف: کدام کلمات با هم (هم ریشه) هستند؟ ۰/۵</p> <p>ب: به (هم ریشگی کلمات) چه می گویند؟ ۰/۵</p>	